

РИЗИКИ ПРИ ІНВЕСТИЦІЙНОМУ ПРОЄКТУВАННІ

Сучасні умови економічного розвитку зумовлюють необхідність розширення існуючого бізнесу, створення нових бізнес-проектів, інвестування у довгострокові проекти з метою отримання доходів для збільшення джерел прибутків, конкурентоспроможності та диверсифікації. Сьогодні інвестиційні проекти обов'язково аналізують на предмет ймовірної невизначеності, непередбачуваності та несприятливих наслідків.

Ефективність реалізації інвестиційного проекту залежить від багатьох чинників, проте важливим є первісне інвестиційне обґрунтування та визначення кола ризиків з рекомендаціями щодо їх упередження чи побудови такої бізнес моделі, за якої ризики можна мінімізувати на етапі упровадження проекту. Зазначене актуалізує питання визначення ризикованих операцій на етапі інвестиційного проектування в бізнесі.

Від ступеня врахування ризиків залежить можливість успішної реалізації інвестиційного проекту у майбутньому, тому аналітики мають всебічно оцінити ймовірні ризики на етапі планування. При цьому, коли мова йде про ризики, то говоримо про наявну невизначеність щодо окремих подій, пов'язаних із реалізацією проекту, можливі альтернативи у отриманих майбутніх результатах а також, про ймовірні збитки різного характеру під час та після реалізації проекту.

На першому етапі управління ризиками інвестиційного проекту вважаємо за потрібне здійснити їх ідентифікацію за можливими сценаріями створення та реалізації інвестиційного проекту. Оскільки проекти різняться за багатьма ознаками і показниками, то і види ризиків, їх кількість й етапи управління, методи оцінювання можуть різнитись.

Загальний підхід до управління ризиками полягає у:

- виявленні можливих наслідків підприємницької діяльності в ризиковій ситуації;
- розробці заходів, що не допустять або зменшать збитки від непередбачених обставин;
- реалізації такої системи, за допомогою котрої можуть бути не тільки нейтралізовані негативні ймовірні результати, але й максимально використані шанси на отримання високого прибутку [2].

На рис. 1 представлено етапи управління ризиками та їх зв'язок із внутрішнім та зовнішнім середовищем, враховуючи увесь спектр чинників середовищ, котрі характеризують загальні риси будь-якого інвестиційного проекту.

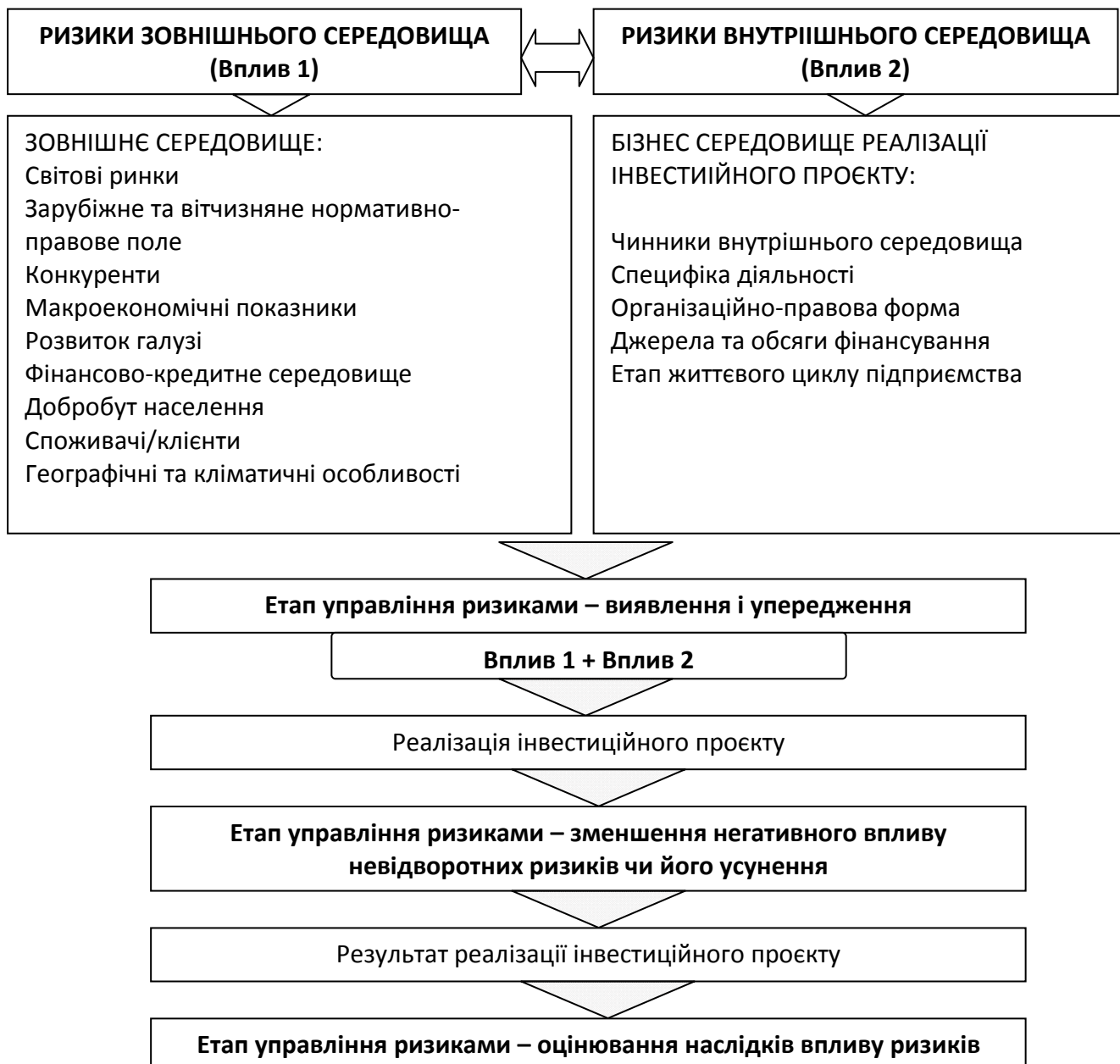

Рис. 1. Управління ризиками на різних етапах інвестиційного проектування

Для управління ризикам учені рекомендують зробити таких п'ять кроків:

- ідентифікація і установка параметрів (в першу чергу необхідно розуміти, де проблеми, де слабкі ланки в технологіях, процесах або людських ресурсах);

- створення команди експертів, яка допоможе розробити план заходів для мінімізації або усунення ризику;

- оцінка ризику за допомогою спеціальних інструментів і методів (наприклад, метод експертних оцінок, матриця оцінювання ризиків, дерево рішень, SWOT-аналіз та ін.) і розробка плану заходів;

- впровадження планів та заходів з постійною корекцією відповідно до мінливих умов (моделювання процесу та створення культури управління ризиками) [1].

Варто розширити зазначені вище пропозиції за такими аспектами:

- чітко ідентифікувати напрями діяльності проєкту за якими можливими є ризики та, надалі, ідентифікувати самі ризики у цих видах діяльності;
- експертам доцільно розробляти заходи не лише з мінімізації (усунення, як наслідку) ризиків, а й з упередження їх виникнення;
- вибір методів оцінок групою експертів, рекомендовано використовувати відносно тих ризиків, які ідентифіковано за видами діяльності на етапі їх ідентифікації;
- на кожному етапі реалізації проєкту відстежувати контрольні показники та чинники, які можуть зумовити негативний вплив ризиків.

Таким чином, управління ризиками при інвестиційному проектуванні доцільно визначати як підсистему в системі управління проєктом з чітким алгоритмом її виконання. При оцінці ризиків необхідно акцентувати на забезпеченні доходу за проєктом, безпековості передбачених інновацій, ймовірності непередбачуваних подій при реалізації проєкту, прорахунку альтернативних варіантів та їх наслідків на випадок настання кожного.

Список використаних джерел

1. Башинська І. О., Полещук А. А., Мотова А. В. Удосконалення системи управління ризиками на підприємстві. *Причорноморські економічні студії*. 2017. Вип. 17. С. 91-94
2. Черевко О. В., Аветісян А. А. Моделі управління ризиками в підприємницькій діяльності. *Наука: теорія та практика: збірник тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної заочної конференції*. 16-18 жовтня 2014 р. Черкаси: вид-во ПП Чабаненко Ю.А., 2014. С. 8-12.

***Калтаєв Халіл Шамсадин-огли,**
магістрант,
спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»;
науковий керівник:
Бондарук Таїсія Григорівна,
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

СПІВПРАЦЯ УРАЇНИ З МІЖНАРОДНИМИ ФІНАНСОВИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Відносини з міжнародними фінансовими організаціями є важливим вектором розвитку для України. Вдосконалення державної стратегії розвитку взаємовідносин з МФО займає важливу роль у зовнішній та внутрішній політиці України. Аналіз стану взаємовідносин України та провідних міжнародних валютно-фінансових організацій дозволяє зробити висновки, що міжнародні фінансові організації мають величезний вплив на економічний, соціальний та політичний стан нашої країни [1]. Сутність та діяльність